



Mecelle, İslam Dünyasında yapılan kanunlaştırma faaliyetlerine öncülük etmiştir.



Helal ve Sağlıklı Gıda Kongresi

3.1. Fıkhın Kanunlaştırılması

19 yüzyıl ve 20. yüzyılın başları, fıkıh tarihinde kanunlaştırmanın yapıldığı dönem olarak dikkat çeker. Bu dönemdeki en meşhur kanunlaştırma faaliyeti Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye isimli çalışmadır.

Mecelle; Osmanlı Devleti zamanında, Ahmed Cevdet Paşa Başkanlığındaki ilmî bir heyet tarafından, İslam hukukuna bağlı kalınarak 1851 madde olarak hazırlanan bir kânun metnidir. Bu maddelerin ilk yüz maddesi küllî kaideler olarak kabul edilir. Ayrıca ticaret hukuku (muamelat) ve muhakeme usulü (edebu'l-kadi) konuları da yer almaktadır. 1876 yılında Abdülhamit Han zamanında tatbik edilmeye başlanan Mecelle, 1926'da yürürlükten kaldırılmıştır.

Mecelle; kendisinden sonra İslam Dünyasında yapılan kanunlaştırma faaliyetlerine de bir temel teşkil etmiştir.

Hukuk-i Aile Kararnamesi: Hukuk-i Aile Kararnamesi ilginç özellikleriyle dikkat çekmiştir. 157 maddeden oluşmuştur. Sadece Müslümanların değil, Hristiyan ve Yahudi vatandaşların da aile konusunu düzenlemiştir. Hanefî dışındaki meşhur mezheplerden de alıntı yapmıştır. Sonuna gerekçe kısmı eklenmiştir. Ayrıca nikâh ve boşanmaların resmi kayda geçmesini, resmen bildirilmediği ve kayda geçirilmediği takdirde cezai müeyyide uygulanacağı hükmü eklenmiştir. Yürürlükten kaldırıldıktan sonra Osmanlı'dan kopan ve yeni devlet hâline gelen yerlerde yürürlüğü devam etmiş, Bulgaristan'da 1945 yılına kadar, Suriye'de 1953'e kadar yürürlükte kalmıştır. Lübnan'da sünnî Müslümanlar arasında hâla yürürlüktedir. Şimdilerde pek çok fakültede ders kitabı gibi okutulmaktadır.